

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
8 Пж 1850/24
29.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Миле Ђорђевић, председника већа, судије Јасмине Ђурђевић и судије Николе Ивчевског, чланова већа, у правној ствари тужиоца Предузеће за производњу и промет на велико и мало увоз - извоз „Medikal” доо Мионица, кога заступа Богољуб Цветиновић, адвокат из, против туженог Друштво за промет, посредовање и услуге „ВДЦ Фидес” доо Београд - Калуђерица, кога заступа Ђурђија Грубић, адвокат из, са умешачем на страни туженог Производно - транспортно предузеће „Сани груп“ доо Шабац, кога заступа Петар Учајев, адвокат из, ради накнаде штете, вредност спора 15.210 еура, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П. 1697/22 од 15.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 29.05.2024. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Привредног суда у Београду П. 1697/22 од 15.11.2023. године, у ставу II и III изреке.

II ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П. 1697/22 од 15.11.2023. године, у ставу I изреке је дозвољено мешање умешача „Сани груп” доо Шабац на страни туженог. У ставу II изреке је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име материјалне штете исплати износ од 15.210 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 19.11.2021. године до исплате. У ставу III изреке је обавезан тужени да исплати тужиоцу износ од 270.250,00 динара на име парничних трошкова у року од 8 дана.

Против наведене пресуде тужени је изјавио жалбу из свих законом предвиђених разлога. У жалби је навео да је према документацији коју је тужени доставио купац уредно примио робу која је превежена у иностранство без оштећења и без икаквих примедби. Не постоји записник о оштећењу робе. Тужилац је тврдио да је заменио оштећену робу пре него што је прешла границу, али то значи да је повредио царинску пломбу с обзиром да је роба раније била оцарињена, те да због тога превозник није могао тражити исплату од свог осигуравача. Нејасно је и како суд закључује да је тужени одговоран за насталу штету с обзиром да је он био само посредник, а умешач је лице које је вршило превоз и према одредбама ЦМР конвенције постоји претпоставка да је он

одговоран за насталу штету. Вредност коју прихвата првостепени суд у погледу висине штете није права вредност изгубљене добити, будући да није израчуната у односу на степен оштећења амбалаже, односно робе него у односу на податке из фактура издатих ино купцу. Из свих наведених разлога предлаже да се првостепена пресуда преиначи и одбије тужбени захтев или да се евентуално пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд је нашао да је жалба неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку јер је суд за своју одлуку дао јасне и непротивречне разлоге који нису у супротности са садржином изведених доказа.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда парничне странке биле су у пословном односу по основу уговора о шпедицији, тако што је тужилац дао налог туженом да превеза робу од погона тужиоца у Мионици до ино купца из Немачке. Тужилац се бави производњом пекмеза од шљива без шећера, који производи и испоручује само за потребе једног купца из Немачке, по његовој рецептури и нема другу врсту производње. Тужени је требало да изврши транспорт робе коју је преузео 19.11.2021. године у количини од 22.280кг нето, пакована у 88 буради на 22 палете. За превоз је тужени ангажовао Предузеће „Сани Гроуп“ доо Шабац, овде умешача. Царињење је извршено у царинарници Ваљево. Дана 21.11.2021. године тужилац је обавештен од стране туженог да је због наглог кочења возила дошло до оштећења дела буради и робе, због чега је тужилац тражио да се камион врати што је и учињено, те је цело возило истоварено и том приликом је утврђено да 33 бурета масе 8.580кг не задовољава захтеве ино купца због чега су ова бурад замењена са новим исправним бурадима и роба је испоручена купцу у Немачку.

Тужени је рачуном од 24.11.2021. године фактурисао тужиоцу износ од укупно 164.612,08 динара на име услуге транспорта.

Према налазу и мишљењу судског вештака из области технологије и металургије, прехрамбена технологија и безбедност хране, у хладњачи тужиоца још увек се налази 26 буради пекмеза без додатог шећера, са већим или мањим степеном оштећења амбалаже. Ниједно буре се не може херметички затворити помоћу металног обруча који се налази на металном поклопцу, због деформације на бурадима и у таквом стању се не може продати купцу из Немачке. Пекмез се може даље прерадити у неки други производ као што је џем и сл., са одређеним корекцијама у технолошком смислу, али прерадом на овај начин финални производ не би припадао истој групи производа, односно био би измењен његов састав и намена. При томе, у погону тужиоца не постоји могућност за овакав поступак прераде и паковања.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужилац претрпео штету у виду изгубљене добити коју је основано очекивао према редовном току ствари, имајући у виду да послове са ино купцем из Немачке односно продавао му је робу по познатој цени. Висина штете утврђена је кроз налаз и мишљење судског вештака економско-финансијске струке и износи 15.200 евра у динарској противвредности. Стога је тужбени захтев усвојен.

Привредни апелациони суд налази да је на утврђено чињенично стање првостепени суд правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев.

Према члану 17. став 1. Конвенције о уговору за међународни превоз робе друмом (ЦМР) превозилац је одговоран за потпуни или делимични губитак робе и за

оштећење исте које наступи од времена преузимања робе до времена испоруке као и за ма какво закашњење у испоруци.

Према члану 834. став 1. Закона о облигационим односима отпремник (шпедитер) одговара за избор превозиоца као и за избор других лица са којима је о извршењу налога закључио уговор (ускладиштење робе и сл.) али не одговара и за њихов рад изузев ако је ту одговорност преузео уговором.

Према члану 844. истог закона када је уговором о отпремању одређена једна укупна свота за извршење налога о отпремању ствари, она обухвата накнаду по основу отпремања и накнаду за превоз и накнаду свих осталих трошкова, ако није што друго уговорено. У том случају отпремник одговара и за рад превозиоца и других лица којима се путем овлашћења из уговора послужио.

У овом конкретном случају тужени је као отпремник, односно шпедитер, издао фактуру тужиоцу за извршење налога о отпремању ствари, па је правилан закључак првостепеног суда да се ради о фиксној накнади из члана 844. Закона о облигационим односима, а у том случају тужени одговара и за рад превозиоца и других лица која је ангажовао. Постоји и претпоставка из члана 17. Конвенције о уговору за међународни превоз робе друмом да је за оштећење робе одговоран превозилац, којег је такође ангажовао тужени. Како из утврђеног чињеничног стања произлази да је превозник сам обавестио тужиоца о томе да је након преузимања робе, а пре него што је прешао државну границу Републике Србије, услед наглог кочења дошло до превртања односно оштећења амбалаже у којој је роба била спакована, због чега је камион враћен до седишта тужиоца и утврђена оштећења на делу амбалаже, то на страни туженог постоји обавеза да накнади тужиоцу претрпљену штету.

Висина штете у виду измакле користи обрачуната је на основу члана 189. став 3. Закона о облигационим односима где се при оцени висине измакле користи узима у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Првостепени суд је приликом одмеравања висине штете правилно кренуо од утврђене цене робе коју је тужилац договорио са ино купцем из Немачке са којим је и раније сарађивао и исплату те цене је основано могао очекивати.

Насупрот жалбеним наводима, према утврђеним чињеницама тужилац је предузео све радње које је могао како би спречио настанак веће штете. Пре свега је о оштећењу амбалаже обавестио ино купца, који је прихватио да преузме део робе у амбалажи која није била у знатнијој мери оштећена али за преосталу робу је обавестио тужиоца да не би могао да је преузме јер више не испуњава стандарде Европске Уније предвиђене за куповину такве врсте робе. Тужени у жалби указује да је тужилац истоварањем оштећене амбалаже и утоваром других буради која нису била оштећена практично прекршио царинске прописе и онемогућио превозиоца да искористи права из уговора о осигурању робе у превозу. Међутим, у току главне расправе нису достављени докази о томе да ли је роба била осигурана и под којим условима. При томе по члану 479. став 1. Закона о парничном поступку пресуда или решење којим се окончава парница у поступку о споровима мале вредности може да се побија само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. овог закона и због погрешне примене материјалног права. Због тога жалбене наводе туженог који су се односили на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање другостепени суд није разматрао.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета у складу са чланом 153. и 154. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога је жалба туженог одбијена као неоснована а првостепена пресуда потврђена на основу члана 390. Закона о парничном поступку, као у ставу I изреке.

Захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка није основан с обзиром да је његова жалба одбијена, па је на основу члана 165. Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу II изреке.

НИ/СП

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Мила Ђорђевић с. р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице

Срђан Никић